

İMİZALİ ÜCRET BORDROLARIN FAZLA MESAINİN İSPATI

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas Numarası: 2007/18320

Karar Numarası: 2008/10166

Karar Tarihi: 24.04.2008

İMİZALİ ÜCRET BORDROSU

FAZLA ÇALIŞMANIN İSPATI

4857 s. İşK/41

ÖZETİ: İmzalı ücret bordrolarında fazla çalışma ücreti ödendiği anlaşılıyorsa, işçi tarafından gerçekte daha fazla çalışma yaptığının ileri sürülmesi mümkün değildir. Ancak, işçinin fazla çalışma alacağına daha fazla olduğu yönündeki ihtirazi kaydının bulunması halinde, bordroda görünenden daha fazla çalışmanın ispatı her türlü delille söz konusu olabilir. Buna karşın, bordroların imzalı ve ihtirazi kayıtsız olması durumunda dahi, işçinin geçerli bir yazılı belge ile bordroda yazılı olandan daha fazla çalışmayı yazılı delille kanıtlaması gerekir.

Davacı, kıdem tazminatı, fazla mesai, ücret, yıllık izin ücreti ile genel tatil ücretinin ödenmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi S.Tok tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacının yaptığı fazla çalışmanın tamamının bordroya yansıtılıp yansıtılmadığı ya da ödenip ödenmediği hususu taraflar arasında uyuşmazlık konusudur.

Fazla çalışma yaptığını iddia eden işçi norm kuramı uyarınca bu iddiasını ispatla yükümlüdür. Ücret bordrolarına ilişkin kurallar burada da geçerlidir. İşçinin imzasını taşıyan bordro sahteliği ispat edilinceye kadar kesin delil niteliğindedir. Bir başka anlatımla bordronun sahteliği ileri sürülüp kanıtlanmadıkça, imzalı bordroda görünen fazla çalışma

alacağıının ödendiği varsayılır. Bordroda fazla çalışma bölümünün boş olması ya da bordronun imza taşınamaması halinde işçi fazla çalışma yaptığını her türlü delille ispat edebilir.

Fazla çalışmanın ispatı konusunda işyeri kayıtları, özellikle işyerine giriş çıkışı gösteren belgeler, işyeri iç yazışmaları, delil niteliğindedir. Ancak, fazla çalışmanın bu tür yazılı belgelerle kanıtlanamaması durumunda tarafların dinletmiş oldukları tanık beyanları ile sonuca gidilmesi gerekir. Bunun dışında herkesçe bilinen genel bazı vakıalar da bu noktada göz önüne alınabilir.

İmzalı ücret bordrolarında fazla çalışma ücreti ödendiği anlaşılıyorsa, işçi tarafından gerçekte daha fazla çalışma yaptığının ileri sürülmesi mümkün değildir. Ancak, işçinin fazla çalışma alacağıının daha fazla olduğu yönündeki ihtirazi kaydının bulunması halinde, bordroda görünenen daha fazla çalışmanın ispatı her türlü delille söz konusu olabilir. Buna karşın, bordroların imzalı ve ihtirazi kayıtsız olması durumunda dahi, işçinin geçerli bir yazılı belge ile bordroda yazılı olandan daha fazla çalışmayı yazılı delille kanıtlanması gerekir. İşçiye bordro imzalatılmadığı halde, fazla çalışma ücreti tahakkuklarını da içeren her ay değişik miktarlarda ücret ödemelerinin banka kanalıyla yapılması durumunda da ihtirazi kayıt ileri sürülmemiş olması, ödenenin üzerinde fazla çalışma yapıldığının yazılı delille ispatlanması gerektiği sonucunu doğurmaktadır.

Somut olayda, davacı şoför olup, hizmet akdinin belli bir dönemi için “Araç Sefer Çizelgesi” sunmuş; kalan dönem kayıtlarının da işyerinden getirtilmesini istemiştir. Mahkemece davacının kayıtların getirtilmesi isteği reddedilerek, davacının sunduğu belgelerle sınırlı olarak hesaplama yapan bilirkişi raporuna göre istek kısmen kabul edilmiştir.

Davacı, bordroda görülenden daha fazla çalıştığı hususunda işyeri kayıtlarına dayandığına göre, HUMK 75/son maddesi gereğince delillerinin tümü toplandıktan sonra karar verilmelidir. Buna göre, davacının ibraz ettikleri dışındaki çizelgelerin davalıdan istenmesi, gönderilmediği takdirde işyerinde bilirkişi marifetiyle inceleme yapılması ve sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik soruşturma ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 24.04.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.